

**GOMBAI GÓLYAFÉSZEK ÓVODA és MINI
BÖLCSŐDE**

GOMBAI MINI BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Telephelye:

2217 Gomba, Bajcsy- Zsilinszky utca 20.

TARTALOMJEGYZÉK

A GOMBAI MINI BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA.....	2
A BÖLCSŐDE ADATAI.....	6
BÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA.....	8
Bölcsődénk hitvallása.....	8
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS GLOBÁLIS TERVE.....	9
Kisgyermekkép.....	9
Bölcsődekép.....	9
Bölcsődei nevelésünk alapelvei.....	10
Bölcsődénk tevékenységét meghatározó célok.....	10
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI.....	12
A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése....	12
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	12
Öltözködés.....	13
Testápolás, Gondozás.....	14
Étkezés.....	14
Alvás, Pihenés.....	16
A gyerekek egészségvédelme és megőrzése bölcsődénkben.....	16
Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.....	17
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	18
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI, HELYZETEI.....	19
Tanulás.....	19
Gondozás.....	20
Játék.....	20
Mozgás.....	22
Mondóka, ének.....	23
Vers, mese.....	23

<i>Alkotó tevékenységek</i>	24
<i>Egyéb tevékenységek</i>	25
A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ, LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE	26
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK NEVELÉSE, GONDOZÁSA, FEJLESZTÉSE	27
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI	28
„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer	28
Gyermekcsoportok szervezése	28
Napirend	29
A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI	30
Családlátogatás	30
Beszoktatás – adaptáció	30
Napi kapcsolattartás	31
Egyéni beszélgetések	31
Szülőcsoportos beszélgetések	31
Szülői értekezletek	31
Indirekt kapcsolattartási formák.....	32
A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	33
Személyi feltételek.....	33
Tárgyi feltételek	34
Dokumentáció a mini bölcsődében	35
A bölcsőde kapcsolatai.....	36
ÜNNEPEK	40
A BÖLCSŐDE FELVÉTEL RENDJE.....	43
Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok	44
MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN, A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE	46
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	47
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	48

MELLÉKLET.....	49
1.sz. melléklet.....	50
Szülői megállapodás.....	50
2.sz. melléklet.....	53
Házirend.....	53

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai programunk az alábbi törvények és rendeletek figyelembevételével készült:

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

15/1998.(IV.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, Budapest 2008.

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, Módszertani levél, 2012.

A BÖLCSŐDE ADATAI

Neve:	Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde
Székhelye:	2217 Gomba, Bajcsy- Zsilinszky utca 6.
Telephelye:	2217 Gomba, Bajcsy-Zsilinszky utca 20.
Email cím:	
Tel:	
Irányító szerv:	Gomba Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
Fenntartója:	Gomba Község Önkormányzata
Székhelye:	2217 Gomba Bajcsy- Zsilinszky utca 2.
Alapító okirat száma:	2/2018. OVI
Program készítője:	Dr. Darabosné Vancs Andrea

A bölcsőde épületének adatai:

A telek alapterülete: 737 m²

Ebből beépített terület: 105 m²

Az udvar területe: 100 m²

Az épület helyiségei:

1 csoportszoba

1 gyermek fürdő

- 1 átadó
- 1 tároló
- 1 konyha
- 1 szélfogó
- 1 felnőtt öltöző
- 1 mosdó, WC
- 1 fedett terasz

Az Alapító Okirat szerint a mini bölcsőde feladatai, tevékenységi köre:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) 8. pontja szerinti gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások keretében a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15.§ (1) bekezdés b) pontjával, valamint a 42.§-42/ A.§ és 43/A.§ szerinti mini bölcsődei ellátás biztosítása, a 21.§ szerinti gyermekétkeztetési, a 21/A. § - 21/C. § szerinti intézményi gyermekétkeztetés és szünidei gyermekétkeztetési feladatok ellátása.

Alaptevékenység:

- 104031** Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
- 104035** Gyermekétkeztetés bölcsődében
- 104037** Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

Illetékessége, Működési területe:

Gomba község közigazgatási területe. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94.§ (5a.) bekezdése alapján a mini bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 50%-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

Az Alapító Okirat szerint az intézmény típusa: óvoda-bölcsőde

Az intézménybe legfeljebb felvehető gyermek létszám: 7 fő

BÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA

Bölcsődénk Gomba községben, a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde többcélú intézmény kihelyezett telephelyén, önálló szakmai intézményegységként, a mini bölcsődei ellátás funkcióinak megfelelően átalakított épületben, egy gyermekcsoporttal működik.

A község Pest megye középső részén, az Északi-középhegység legdélebbi kistájához tartozó Monor-Irsai dombság festői lankáin fekszik.

A falu lakói, és így már a kisgyermek is szoros kapcsolatban állnak a természettel. Kíváncsiságukat, érdeklődésüket, élményeiket és tapasztalataikat is e környezetből merítik.

Továbbá a faluban még néhány élő népszokással is kapcsolatba kerülhetnek.

Bölcsődénk ezek a sajátosságok alapján alakította ki a bölcsődei nevelés-gondozás koncepcióját.

Bölcsődénk hitvallása

„ Milyen embert is akarunk formálni? A válasz egyszerű: egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, értelmes, tettekre kész, szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják érteni és élni a szépet és nagyot minden téren, akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a dolgok összefüggéseit, akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek, amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon és jóakaraton épülhet.”

Szent-Györgyi Albert

A minket körülvevő világ nem minden esetben azt tartja értékesnek és fontosnak, ami szerintünk az. A természet, a család, a munka szeretete és tisztelete a mai korunkban is kiemelendő értéknek számít. A bölcsődei nevelés-gondozás kiegészíti a családi nevelést és a kettő szoros összhangja és együttműködése biztosítja a gyermek kiegyensúlyozott, egyéni fejlődését és a helyes értékrendjének kialakulását. Mindezeket szem előtt tartva szülőként és kisgyermekgondozóként sem kívánhatunk többet, hiszen:

„ Nincs az életben nagyobb felelősség
és nagyobb megtiszteltetés, mint,
hogy felneveljük a következő nemzedéket.”

Everett Coop

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS GLOBÁLIS TERVE

„ A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront, vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldőli az ember sorsa jóformán egész életére.”

Kodály Zoltán

Kisgyermekkép

Feladatunknak tartjuk olyan kisgyermek nevelését, akik családbarát bölcsődénkben, az életkoruknak, fejlettségüknek az egyéni szükségleteiknek, a megfelelő érzelmi, értelmi és mozgásfejlődésüknek a biztonságos környezetben történő biztosításával, valamint új tapasztalatok gyűjtésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre és az örömteli játék lehetőségének megadásával, kiegyensúlyozott, felszabadult, képességeik szerint megfelelni tudó óvodáskorú gyermekké válnak.

Mindezt bölcsődénk vidám, szeretettel, családi légkörében eltöltve, oly módon, hogy a nálunk töltött idő alatt nem csak elérjék életkori sajátosságaik legmagasabb szintjét, hanem élményekkel gazdagodva, új tapasztalatokat szerezve legyenek a mindennapokban.

Olyan sokoldalúan fejlődő vidám, kiegyensúlyozott gyermekek, akik kíváncsiak, tudnak felfedezni, az őszinteség, nyitottság, kommunikálás és együttműködés jellemzi őket. Tudnak alkalmazkodni, aktívak és tevékenyek. Kötődnek a mesékhez, zenéhez, alkotó tevékenységekhez, szeretik és óvják a természet kincseit. A kisgyermekgondozó segítségével kiépül bennük a bizalom, a megbecsülés érzése.

Bölcsődekép

Mini bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás része, a napközbeni gyermekellátás, ezen belül a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, mely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket. A bölcsőde sajátos nevelési igényű illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek számára is nyújtható ellátás.

A bölcsőde funkciója: nevelő-gondozó, személyiségfejlesztő.

Fontosnak tartjuk olyan jó színvonalú bölcsődei ellátás biztosítását, mely a bölcsődei nevelés alapelveinek, feladatainak, főbb helyzeteinek, sajátos feltételeinek és a családok támogatásának módszerei és lehetőségei figyelembe vételével történik.

A jó színvonalú ellátáshoz, a megfelelő személyi, tárgyi feltételek biztosítását, és jó munkahelyi légkör megteremtését, melyben az ellátók és az ellátottak is jól érzik magukat.

Olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni, ahol az ellátás összhangban van a szükségletekkel, ami megfelel a szülők igényeinek és elégedettségének, nyitott és alkalmazkodó a felmerülő változásokhoz és ahol az alkalmazottak a megfelelő tudással rendelkezve, a megszerzett tudást és tapasztalatot képesek alkalmazni, továbbá a képzettségük szintje fokozatosan bővül.

A bölcsődei nevelésünk alapelvei

- A család rendszerszemléletű megközelítésével elsődleges a család működésének megismerése, megértése/ a kisgyermek mellett a családot is kiindulópontnak tekintjük/
- A koragyermekkori intervenció szemlélet alapján a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározása és figyelembevétele/ fontos a fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése/
- A családi nevelés értékeinek, hagyományainak és szokásainak tiszteletben tartásával és erősítésével részvétel a gyermekek nevelésében
- A kisgyermekkori személyiség tisztelete, különleges védelem és bánásmód, az alapvető jogok tiszteletben tartásával/ figyelve a különbségek iránti tolerancia kialakítására/
- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe a kisgyermekre és a családra
- A biztonság és a stabilitás megteremtése
- A fokozatosság megvalósítása, az alkalmazkodás, megismerés, változások elfogadása és a szokások kialakítása érdekében
- Az egyéni bánásmód érvényesítése és alkalmazása
- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége és egységének megteremtése a bölcsődei neveléssel
- A gyermeki kompetenciaképzés támogatása a bölcsődei nevelés során, a játékon, a gondozási helyzeteken keresztül, kíváncsiságának folyamatos fenntartásával és pozitív visszajelzések biztosításával

Bölcsődénk tevékenységét meghatározó célok

- A kisgyermekek sajátítsák el azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak a változásokhoz
- A koragyermekkori intervenció szemléletével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő preventív tevékenység folytatása
- Családbarát intézményként hozzájárulás a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez

A mini bölcsőde gondozási előnyei

- kis csoport létszám, mely lehetővé teszi az egyénre szabott foglalkozást
- ritkábbak a fertőzőes megbetegedések
- a különleges igényű gyermekek szükségletei jobban kielégíthetőek
- a családi körülmények könnyítik a gyermek szülőtől való elszakadását

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

„ Engem ne emeljen a magasba senki, ha
nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök.
Guggoljon ide mellém, ha nem csak hallani, de érteni
akar,
hogyan közel legyen a szívdobogásunk.”

Birtalan Ferenc

- A bölcsőde, mint kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első intézmény jelentős a szülői kompetencia fejlesztésében
- A család megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével
- A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megvalósítása a szülők és a kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalom alapuló partneri kapcsolat segítségével

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

„ Az egészség az ember legdrágább kincse,
ettől függ biológiai és társadalmi életének
zavartalansága.
az egészség megvédése/ egészségvédelem ezért, az
egyes
embernek és a társadalomnak is alapvető értéke! „

Dr. Róna Borbála

- A harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
- A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése

- Higiénés szokások betartása a bölcsődei nevelés során:
  - tudatos testápolási szokások kialakítása a gondozási műveletek során
  - étkezések előtti és szükség szerinti kézmosás
  - papír zsebkendő, papírszalvéta használata
  - fürdőszobai higiénés szabályok betartása, fertőtlenítés
  - csoportszoba gyakori szellőztetése
  - napi, heti takarítás, fertőtlenítés
  - ágyneműcsere rendszeresen, illetve szükség szerint
  - rendszeres törölközőcsere
- A dohányzás megelőzésében jelentős szerep jut a bölcsőde dolgozóinak, a bölcsőde dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek és a családok számára, ezért nagy felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért.

A bölcsődei egészségnevelés, az egészséges életvitel igényeinek alakítása már a bölcsődés-korú kisgyermeknél is kiemelt fontossággal bír. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk egyik alapvető feladata a gyermekek számára az egészséges életvitelhez szükséges optimális környezet biztosítása, melyben központi helyet foglal el az ingergazdag, gyermekközpontú bölcsődei életrend. Az egészséges és biztonságos bölcsődei környezet /csoportszoba, udvar/ megteremtésével hozzájárulunk a nyugodt, kiegyensúlyozott, a gyermekek testi szükségleteiknek és életkori sajátosságaiknak megfelelő játék- és mozgás igényeiknek a megteremtéséhez.

Különösen gondot fordítunk a hátrányos és veszélyeztetett családok gyermekeire. Esélyegyenlőségüket a gondozási műveletek során a szokások, készségek elsajátítása útján biztosítjuk, hogy az egészséges életmód, a testi higiéné mindennapos igényükké váljon. A családokkal együttműködve valósítjuk meg a gyermekek testi-lelki fejlesztését, a mindennapos mozgás, levegőzés feltételeinek biztosításával elősegítjük az összerendezett mozgásuk fejlődését.

A gyermekeket a differenciált bánásmód elvének szem előtt tartásával, az egyént tisztelve fejlesztjük, hogy képesek legyenek életkoruknak megfelelő gondozási teendők /öltözködés, tisztálkodás, étkezés/ elvégzésére. A bölcsődei szokásrendszer kialakításával, a vidám, családi légkörű kiegyensúlyozott mindennapjaival, biztonságot teremtünk a tevékenységek elvégzéséhez, gyakorlásához.

Öltözködés

Az öltözködés hozzájárul gyermekeink önállóságának, ízlésvilágának, esztétikai érzékének fejlődéséhez. Bölcsődéseinknek külön, jellel ellátott öltözőhelyet biztosítunk. Bölcsődénkben szükséges benti és kinti játszóruha, cserecipő, pizsama, egy váltás fehérnemű. A gyermekek életkori sajátosságaihoz, az egyéni fejlődést figyelembe véve és az önállósodási

törekvésekhez igazodva elegendő időt és szükséges segítséget biztosítunk az öltözködésben és a ruházat elhelyezésében az öltöző szekrényekben. Az egyéni fejlődésbeli és önállóságbeli különbségek az otthonról hozott szokásokból is fakadnak, ezért hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való öltözködési szokások összehangolására, esetenként a tapintatos meggyőzésre. A szülőkkel való kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására teszünk javaslatot /kényelmes könnyen fel- és levehető, a gyermek mozgását nem akadályozó ruházat, váltóruhák, lábboltozatot és lábfejet védő cipők/.

Testápolás, Gondozás

A testápolás a gyermek egészségének védelmét, a szükség szerinti tisztálkodást, a tisztaságigény kialakulását szolgálja. A tisztaság alapvető fontosságának, a betegségmegelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tudatosítjuk a gyermekekben. A testápolási szokások a gyermekek intim szférájában zajlanak, a csecsemők- és kisgyermek gondozása bensőséges interakciós helyzet felnőtt és a csecsemő- és kisgyermek között, ezért fontos a bensőséges légkör kialakítása. A testápolási teendők elvégzését elősegítik a bölcsődei gyermekméretű eszközök, így létre jön az önálló tisztálkodás lehetősége, mely a szokások kialakulásán túl a tisztálkodási igény megjelenését is eredményezi.

Bölcsődei nevelésünk-gondozásunk során végzett testápolás magába foglalja a reggeli, csoportszobába érkezés előtti kézmosást, az étkezések előtti és a szükség szerinti kéz- és arcmosást, törölköző használatát, a fésülködést, fogmosást, WC használatát, zsebkendő használatát. A gyermekek saját jellel ellátott tisztálkodási eszközt használnak. A kisgyermekeket az életkori sajátosságaikat figyelembe véve a szükségleteik jelzésére szoktatjuk. A gyakorlati teendők elsajátítása során fokozatosan rávezetjük a gyermekeket a tevékenység önálló elvégzésére. Az egyéni fejlődési ütemet figyelembe véve segítjük a szobatisztaság kialakulását.

Fontosnak tartjuk a bölcsődei és a családi testápolási szokások összehangolását, szükség szerint a családnak való segítségnyújtást, tanácsadást. Külön figyelmet fordítunk az eltérő szociokulturális körülmények közül érkező gyermekek testápolási szokásaira, ha szükséges, felvállaljuk a hiányzó szokások kialakítását.

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak, a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben segítjük a tájékozódást, tapasztalatok, élmények feldolgozását, a kisgyermek érdeklődésétől függően ismereteket közvetítünk. Törekszünk arra, hogy a gondozás pillanatai a gyermek számára örömteliek legyenek.

Étkezés

A bölcsődei ételmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni, hogy a táplálék:

- mennyiségben elegendő és minőségileg helyes összetételű
- biztonságos és a higiéniés követelményeknek megfelelő
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető

A kisdud bölcsődei étkezésében – minimum 4-szeri étkezés esetén – figyelembe kell venni az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. az étrendnek változatosság, idényszerűség, ízében való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjából is megfelelőnek kell lennie.

Az egészséges életmód megalapozása kapcsán fontos feladatunk az étkezés általi kulturhigiéniás szokások kialakulásának segítése. A gyermekek táplálása mindig az életkori sajátosságainak és egyéni igényeiknek megfelelően kell, hogy történjen, ezért fontos feladatunk megismerni a gyermekek egyedi étkezési szokásait, esetleges ételérzékenységet. E tényezőket figyelembe véve tapintattal segítjük, szoktatjuk őket az egészséges, helyes táplálkozásra, szorosan együttműködve a családi neveléssel. Fontosnak tartjuk a kulturált étkezés szokásainak kialakítását.

Bölcsődénkben a gyermekek étkeztetése kiszállítással, illetve a tálaló konyhánkban történő, az előírásoknak megfelelően végrehajtott, étel előkészítésével történik. A szülőknek lehetőségük van előre megismerni a bölcsőde heti étrendjét.

Bölcsődénkben megfelelő feltételeket teremtünk a nyugodt a nyugodt, családias étkezéshez esztétikusan terített asztal mellett, melyet a rugalmasan kialakított napirendünk is lehetővé tesz. Ezek az étkezések lehetőséget biztosítanak az egyéni tempó figyelembevételéhez, segítséget nyújtanak a biztonságos eszközhasználathoz. Az ebédet a csoportban közösen azonos időben fogyasztják el a gyermekek a felnőttekkel. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermek korának megfelelően részt vehessen az étkezések előkészítésében, a terítésben a tálalásban, ha ehhez kedvet érez. Ha a csecsemőt ölben etetjük, a gyermek kezét, karját szabadon hagyjuk, hogy mozoghasson. Fekve etetni, itatni soha sem szabad a gyermeket! A nagyobb gyermekek már asztalhoz ülve /ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni és az ételadagjuk nagy részét el tudják fogyasztani/étkeznek, fejlettségüktől függően használnak evőeszközöket. A gyermekek számára egész nap lehetőséget biztosítunk az ivásra a csoportszobában és az udvaron is. A gyermekek rendszeresen fogyasztanak gyümölcsöt, zöldséget is, a felnőttek felügyeletében segíthetnek a tisztításban, darabolásban. Ezek az alkalmak lehetőséget nyújtanak az oldott, derűs együttlétre, tapasztalatszerzésre és az ismeretek bővítésére, esztétikai élmények szerzésére az ízlés alakítására.

Fokozott figyelmet fordítunk az új ételek, ízek bevezetésének szabályaira, fokozatosan, tapintattal szoktatjuk az új ízekhez gyermekeinket, módjukban áll az újat megkóstolni, vagy akár elutasítani, továbbá figyelünk a kisgyermekek elegendő mennyiségű étel fogyasztására a gyermek étvágyától függően.

Tiszteletben tartjuk a vallási vagy nemzetiségi okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diétát, vagy egyéni étrend betartását minden esetben kötelezően betartjuk.

Alvás, Pihenés

A megfelelő biológiai életritmus kialakításában nagy szerepe van a pihenésnek. A bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét, melynek kialakítását és betartását csak a családdal szorosan együttműködve lehet biztosítani.

A kicsik /csecsemők/ rácisos /rácstávolság 7 cm!/, fa gyermekágyban, a biztonságosan járni tudó gyermekek bölcsődei fektetőn alszanak, egymástól karnyújtásnyira elhelyezett ágyakon, hogy ne zavarják egymást a pihenésben. Bölcsődénkben lehetőség van a fedett teraszon történő, szabad levegőn való altatásra is. A csoportszobán belül kialakított pihenősarok biztosítja a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését.

A csoportszobát az ebéd utáni pihenés előkészítésénél jól kiszellőztetjük, és a légcserét folyamatosan biztosítjuk. A kisgyermekek a saját pizsamájukban alhatnak. A halk altatózene, az elsötétített csoportszoba, a csendes beszéd mind elősegítik a belső feszültségek csökkenését, a pihenésre való ráhangolódást. Az elalvást segítik a nyugodt hangvételű altatók, mesék. A gyermekek egyéni igényeinek, elalvási szokásainak figyelembevételével segítjük az elalvást. Biztatjuk őket, hogy a pihenőidőben szükségletük támad, azt jelezzék a kisgyermeknevelőnek. A nem alvó gyermekeket is figyelemmel kísérjük. A kevesebb alvásiigényű gyermekeket nem kötelező alvásra, hanem pihenésre biztatjuk, igyekezve elsajátítani velük azt a szokást, hogy a nem alvók ne zavarják alvó társaikat. A nagyobb gyermekek megtanulják összehajtani a pizsamájukat, takarójukat.

A gyermekek egészségvédelme és megőrzése bölcsődénkben

- családlátogatás során készített anamnézis a szülő hozzájárulásával
- folyamatos mérések /testmagasság, testsúly/, a kisgyermekek fejlődésének nyomon követése és rögzítése
- gyermekek mielőbbi megismerése
- rugalmas, jól szervezett napirend segítségével biztosított napi mozgásszükséglet és tisztálkodás szükség feltételeinek megteremtése
- gyermekek érzékenységének, allergiájának, állandó betegségének ismerete és dokumentálása
- bölcsődénkben észlelt betegség esetén a szükséges intézkedések megtétele, a további megbetegedések megelőzése
- gondozási feladatok teljesítése elfogadó, támogató, derűs, nyugodt légkörben, az egyénileg szükséges és elegendő segítség megadásával

- önkiszolgáló, önállósodási tevékenységek során az ösztönzés, bátorítás, dicséret fontossága, a kisgyermekkel kapcsolatba kerülő valamennyi felnőtt azonos koncepciója alapján
- egészséges, biztonságos, esztétikus környezet megteremtése, a gondozók pozitív mintaadásával és példamutatásával
- környezeti higiénia megteremtése a bölcsődére és környezetére terjedő tisztasággal, megfelelő világítással, a légcserével, megfelelő páratartalommal, zöld növényekkel biztosítva
- biztonságosan kialakított és elegendő játék- és mozgástér biztosítása
- a bölcsődén belüli és kívüli közlekedés, az eszköz- és udvarhasználat szabályainak tudatosítása
- szükség esetén szakemberek bevonásával – a szülővel és a kisgyermeknevelővel – speciális gondozó-nevelő, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

„ A gyermek világra nyitott lény. A simogatásra simogatással, a jókedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.”

Mérei Ferenc

„ Minden nemzetnek fő kincse a nyelve.”

Gárdonyi Géza

- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése
- A kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
- Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése
- A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése

- Lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/ vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését
- A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával/ meghallgatás, figyelem, a kérdések megválaszolása/
- A szociális problémával küzdő, lassabban fejlődő, érzékszervi és/ vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelés-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

„ Egészen másfajta tudásra tesz szert az a gyerek,
 aki önálló kísérletek révén jut el valamihez, mint az,
 aki készen kapja a megoldást.”

Pikler Emmi

- Az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése
- A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása
- Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása
- Az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése
- A gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI, HELYZETEI

Tanulás

„Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud
Játékot, zenét, örömet.
Hogy mit fogad el azt bízunk rá.
Az a szellemi táplálék válik javára
Amit maga is megkíván.”

Kodály Zoltán

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat és/ vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésében és/ vagy a gondolkodásban.

A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: A gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. Formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokásalakítás.

Sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során figyelembe vesszük, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, s ebben direkter kell részt venni. Továbbá kevésbé építhetünk arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkorai tanulás fontos eleme. Az anyanyelvi nevelés a bölcsődei nevelés teljes folyamatában jelen van. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Kulturált rövid és pontos megfogalmazással segítjük a gyermek beszédértésének alakulását. A személyes közelség, segítségnyújtás, a gondozási műveletek végzése lehetőséget nyújt a gyermekkel történő beszélgetésre, meghallgatására és kérdéseinek megválaszolására.

Bölcsődénkben fontosnak tartjuk a szülők meggyőzését az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról/ szülői példa, közös beszélgetések, mesélések/. A lehetőségek szerint

figyelembe vesszük azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük.

Gondozás

„ Kinek mi a dolga? Szerintem a gyermeké az, hogy
szülessen, a Napé, hogy megsimogassa, s
a Holdé, hogy álomba ringassa.”

Nyerges Attila

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek szükségleteinek kielégítése.

A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicséréttel jutalmazzuk, ami növeli az együttműködési kedvet is. A sikertelenségért nem jár elmarasztalás! Lényeges az elegendő idő biztosítása az egyes mozzanatok megtanulására és gyakorlására.

A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokásalakítást és az önállósodást.

Játék

„ Ha csak lehet, játszik a gyermek. Mert
végül a játék komolyodik munkává.
Boldog ember, ki munkájában megtalálja a
valamikori játék hangulatát.”

Sütő András

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az érzelmi és a szociális fejlődését.

A játék örömforrás. A játék célja maga a játék. Örömet okoz maga a cselekvés, manipuláció, elképzelés. Játék közben ismerkedik a világgal, megismeri a véletlen és a valószínű törvényszerűségeit. Összeköttetést jelent élő- és élettelen környezetével, ismerkedik, tapasztalatokat szerez, reagál.

Játékok többségénél a gyermek látja, hallja, és a testén érzi ugyanazt, tehát jellemző fontos eleme, hogy azonos időben több érzékszervet vonnak be ugyanazon cél érdekében.

A sokféle mozgásban kipróbálja az erejét, ügyességét, így a térben egyre biztonságosabban tájékozódik.

A gyermek állandó készletét, hajlandóságot mutat a játékokra. A játék vágymegjelenítés is. A társigény, az ötletek elfogadására ösztönzi, az együtt játszás kreatív együttműködést alakít ki.

A választás és vállalás önkéntessége, az utánzó beleéléssel, fantáziával játszás képessége önkifejezésre készíti.

Bölcsődénkben előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék feltételeinek/ hangulat, hely idő, eszközök/ biztosításával és nevelői magatartásunkkal támogatjuk az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményezünk, szerepet vállalunk a játékban, annak tartalmát ötleteinkkel, javaslatainkkal színesítjük.

Bölcsődés korú gyermekeknél fontosnak tartjuk a gyakorlójátékot, mert azt változatosan lehet alkalmazni:

- **A hang és beszéd gyakorlása**, mely fokozza a gyermekek beszédkedvét és gyarapítja szókincsüket. Ezt a rövid mondókák mondogatásával, játékos mozdulatok ismétlésével végezzük.
- **A mozgást gyakorló játék** során egy-egy mozgás műveletet ismételnek.
- **Eszközzel való játszás** közben rakosgatják, tologatják a tárgyakat, gyakran mozgással kísérve. Ezekből alakul ki az **építő és konstruáló játék**.
- **Alkotó játék** során megtapogatják a különböző anyagokat/ víz, papír, gyurma, homok/, megtapasztalják, megismerik a tulajdonságaikat, mindeközben fejlődik képzeletük, kreativitásuk, sok ismeretet és tapasztalatot szereznek.

A többi gyermekkel való együttlét is örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését is.

A mai kor játékpiaça bőven kínálja a különféle játékeszközöket. A jó ízlésnek, a játék funkciójának nem minden játék felel meg. A játékszerek megválogatásánál tükröződik az igényesség.

A játékok legyenek esztétikusak, igazodjanak a bölcsődé korú gyermekek életkori sajátosságaihoz, segítsék elő a sokoldalú fejlődést. Fontos, hogy fantáziálásra, gondolkodásra, problémamegoldásra is serkentsen. Játékeszközök lehetnek még, a környezetben fellelhető dolgok is/ ágdarab, falevél stb./.

A játékok kivitelezése feleljen meg a csoportban való fokozott használat támasztotta, valamint az előírt egészségügyi és pedagógiai követelményeknek is.

Bölcsődénk játékkészletének összeállításánál alapvető szempont, hogy 20 hetes kortól a 3-4 éves korosztály játéktevékenységi formáihoz egyaránt biztosítsa a feltételeket, figyelve arra, hogy minden gyermeknek jusson azonos típusú játékeszköz. Alapjáték a baba, játszókendő, képeskönyv, mozgásfejlesztő eszközök és a labda.

Mozgás

„ A mozgás sok mindenre orvosság,
de nincs olyan gyógyszer,
amely a mozgást helyettesítené.”

görög mondás

A mozgás az érés folyamatában a fejlődő gyermek természetes szükséglete. Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek.

A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.

A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Fontos szempont a környezet balesetmentes kialakítása, a veszélyforrások kiküszöbölése.

Lehetőséget kell teremteni a minél változatosabb mozgásra, a gyermekek mozgásigényeinek kialakítására, hangsúlyt fektetve az egyensúlyérzék és a ritmusérzék fejlesztésére, mint minden mozgás alapjára. Csecsemőknek védett játszóhely biztosításának lehetősége.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a csoportszobában. Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás, a mozgás és pihenés egyensúlyának biztosítása, ezzel elkerülve a gyermekek egyoldalú igénybevételét.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk az önállósági törekvések támogatására, amely a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad folyamatos lehetőséget.

Mondóka, ének

„... mindenik embernek a lelkében dal van,
És a saját lelkét hallja minden dalban.
És akinek szép a lelkében az ének,
Az hallja a mások énekét is szépnek.”

Babits Mihály

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek / dob, csörgő/ hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A hang, a ritmus első benyomásai, - mint altató, hintáztató, ringató, lovagoltató – a bensőséges személyes kapcsolat megerősítését szolgálja.

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játék helyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeiményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

A bölcsődei zenei nevelés lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Mondókák és énekek kiválasztásánál előnyben részesítjük a természethez, állatokhoz kapcsolódó, és a népi ölbéli mondókákat és énekeket.

Vers, mese

„ Miként megőrizünk ködös gyermekmeséket,
És nem felejt szívünk néhány varázsigét...”

Vas István

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi/ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet/ és szociális fejlődésére.

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képekönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége.

Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődénkben a természet közeli és az állatokról szóló versek és mesék tárházából válogatunk. Szívesen felhasználjuk a népi mondókákat és népmeséket, de az irodalmi műveknek is helye van a bölcsődénkben.

Alkotó tevékenységek

„ Jó szerszám az én kezem az eszem se rosszabb,
gyönyörű ma a világ, de gyönyörűbb lesz holnap.”

Szabó Lőrinc

Az öröm forrása maga a tevékenység- az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás- nem az eredmény.

Intézményünkben a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséggel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítjük az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Bölcsődénkben az alkotó tevékenységeket lehetőség szerint a természetes anyagok felhasználásával tervezzük. Leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. A gyermekek által és a közösen készített alkotásokkal közvetlen környezetünket dekoráljuk, fejlesztve a kisgyermekek igényességét, esztétikai érzéküket.

Egyéb tevékenységek

„ A kisgyermekkel mindent elérhetünk,
személyes példa és tett által.”

Brunszvik Teréz

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymástól és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak/ pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése stb./.

Az öröm forrásai az együttesség a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése.

Az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodás, a próbálkozást, az együttműködést és a feladatok megosztását segíti és szorgalmazza.

Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ, LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

Az egyes gyermekek között egészséges fejlődés esetén sem láthatunk azonosságot, hiszen a pszichoszomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

A gyermek belső érése: a családi nevelés és a bölcsődei nevelési-gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

A fejlődés várható jellemzői:

- nagyon sok területen önálló: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is
- jól tájékozódik a környezetében, ismeri a napi eseményeket, csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára
- környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt új tevékenységekben
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel, a nyelvtani struktúrája kialakulóban van
- gyermekek többsége szobatiszta
- szomatikus fejlettség

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK NEVELÉSE, GONDOZÁSA, FEJLESZTÉSE

„ A gyermek fejlődése szempontjából döntő fontosságú, hogy érezze, nem csak szeretik, hanem olyannak szeretik, amilyen.”

Herman Alíz

A jogalkotó szándéka, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek minél korábban bekerüljenek a napközbeni ellátásba, függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsődében biztosítják/ szakértői vélemény alapján/ számukra, vagy sem. A cél elsősorban az, hogy minél több sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, tehát minden gyermek számára biztosítani szükséges az esélyegyenlőség lehetőségét.

A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítják az ellátását, ugyanakkor a fejlesztést egy más intézmény biztosítja. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

Bölcsődénkben a speciális csoport szervezésének feltételei nem adóttak, ezért egészséges csoportba integráltan tervezzük nevelni-gondozni a speciális igényű gyermekeket.

A sajátos nevelési igényű gyermeket ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 5 gyermek nevelhető, gondozható. Az egyénre szabott fejlesztést ezek a kisgyermekek a Pedagógiai Szakszolgálattal kötött megállapodás szerint kapják meg.

Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyerekeket nevelő családok segítésére. Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„ Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

E rendszer a biztonság és stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője.

Figyelemmel kíséri a kisgyermek fejlődését, számon tartja az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani az egyéni igényeiket, problémáikat, szokásaikat, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A Gyvt. 49. §-a értelmében a mini bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak. Amennyiben a csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható. Ha a csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb öt; ha, kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek nevelhető, gondozható.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei inkább a későbbi életszakaszokban érvényesülnek.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül törekszünk az egyes kisgyermek igényeit úgy kielégíteni, hogy közben a csoport életében is rugalmas, de áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, ne legyen felesleges várakozási idő, mely egyben a stabilitást, a belső nyugalmat is biztosítja a kisgyermek és a csoport életében is.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt, az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. További feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, és a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Mindezek függvényében a tervezett napirendünk a következő:

7 ³⁰ -8 ¹⁵	Gyerekek folyamatos érkezése, átöltözés, kézmosás után szülő bekíséri a csoportszobába a gyermeket. Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelővel. Szükség szerint gondozási műveletek.
8 ¹⁵ -8 ⁴⁵	Reggeli, szükség szerinti tisztálkodás.
8 ⁴⁵ -9 ³⁰	Szabad játék. Szükség esetén gondozási műveletek.
9 ³⁰ -10 ⁰⁰	Tízórai, majd szükség szerinti gondozási műveletek.
10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Tervezett játéktevékenység, program kezdeményezése, időjárás függvényében készülődés a szabad levegőre. Szabad játék az udvaron vagy a szobában.
11 ⁰⁰ -11 ⁴⁵	Gondozási műveletek, játék a szobában.
11 ⁴⁵ -12 ¹⁵	Ebéd, szükség szerinti tisztálkodás.
12 ¹⁵ -14 ³⁰	Alvás, pihenés.
14 ³⁰ -15 ⁰⁰	Ébredés utáni gondozási műveletek, csendes játék a szobában.
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Uzsonna, szükség szerinti mosakodás.
15 ³⁰ -16 ³⁰	Szabad játéktevékenység szobában vagy udvaron a szülő megérkezéséig.

A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Mindez szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei nevelésre épülését.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mind más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan többet alkalmazunk belőlük.

Családlátogatás

Célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetének megismerése.

Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerítünk sort.

A családlátogatás lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a személyeket, akikre a gyermekét bízta. Továbbá fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami elengedhetetlen feltétele a jó együttműködésnek.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságainak a mindenek feletti tiszteletben tartását tartjuk szem előtt.

Beszoktatás/ adaptáció/ - a szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során tovább épül a bizalmi kapcsolat, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és gyermekének fejlődési sajátosságáról. A kisgyermek és a nevelő között kialakuló érzelmi kapcsolat megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók/ pl. étkezési, alvási nehézségek, sírás, nyugtalanság, tiltakozás, fokozott ragaszkodás a szülőhöz stb./ súlyosságát, időbeni elhúzódsát.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerülhet sor.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

A kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma.

Kezdeményezheti szülő, kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

Szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról.

A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia érzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére.

A kisgyermeknevelőtől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezletek

A bölcsődei ellátáson belül a szülői értekező a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermeket érintő, a szülők közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

Egy nevelési éven belül célszerű három alkalommal szülői értekezőt tartani/beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé/, de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekező összehívására is sor kerülhet.

Bölcsődénkben az első szülői értekezőn a szülők tájékoztatást kapnak:

- a felvételhez szükséges dokumentumokról
- a családlátogatásról
- a beszoktatásról

- ismertetjük a házirendet
- ismertetjük a bölcsődei étellel kapcsolatos tudnivalókat

A második és harmadik szülői értekezletet év közben szervezzük/ beszoktatások után, óvodai beiratkozások előtt/. Témájuk ezeknek megfelelően alakul.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt kapcsolattartási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat.

Az írásbeli tájékoztatók, faliújság, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való kapcsolattartás, megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Bölcsődénkben az átadóban elhelyezett faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő, aktuális programokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a nevelési év rendje az aktuális programjaink ismertetése és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását és az együttműködő, partneri munkát segíti.

A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

A mini bölcsőde 2 szakmai alkalmazott foglalkoztatására alkalmas munkakörrel rendelkezik.

Kisgyermekgondozó-nevelő 1 fő

Bölcsődei dajka 1 fő

A központi költségvetés a feladatalapú finanszírozás keretén belül a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka támogatása mellett lehetővé teszi további 0.5 fő dajka alkalmazását, hogy a bölcsőde teljes nyitva tartás idejére a gyermekellátás biztonságos legyen.

Kisgyermekgondozó-nevelő

A bölcsődei ellátás középpontjában a kisgyermek áll, fontos szereplő a kisgyermekgondozó, személyisége meghatározó a gyermekek számára. A kisgyermekgondozó elfogadó, segítő, támogató attitűdje, mintát jelent a gyermekek számára. Személyisége, viselkedése, szakmaisága, jelenléte a gondozás és nevelés időtartamában fontos feltétele a bölcsődei nevelésnek.

A kisgyermekgondozó személyiségére jellemző a nyitottság, a gyermek tisztelete, szeretete, jogaik tiszteletben tartása, a másság elfogadása. Nevelőmunkáját a bizalom, szeretet, empátia, elfogadás, az egyéni bánásmódra való törekvés jellemzi.

Megértő, támogató, türelmes és elfogadó partneri szerepet tölt be a családokkal való együttgondozásban és nevelésben. Figyelembe veszi a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményeit.

A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja a folyamatos szakmai továbbképzésen való részvétel. Ismereteinket, célunk önképzéssel is fejleszteni, szakmai könyvek, folyóiratok biztosításával. A mindennapi életben is fontosnak tartjuk a család, a természet és a hagyományok értékeit és azok tiszteletét. Ez meglátszik a szabadidős tevékenységeinkben, ismereteink gyarapításában, környezetünk alakításában is. Ezt az értékrendet igyekszünk hitelesen átadni a bölcsődés korú gyermekek sajátosságait figyelembe véve.

Dajka

Fontos feladatot lát el a gyermek gondozásában, nevelésében. Személyisége jellemzői a kiegyensúlyozottság, a gyermekszeretet és tisztelet.

A dajkát a gondozói-nevelői munka során közvetlen segítőnek tekintjük, aki személyiségével, magatartásával, beszédstílusával hatást gyakorol a kisgyermekekre.

A nevelői munka során a kisgyermekgondozó és a dajka tevékenysége összehangolt. Minden esetben a szakmai programnak megfelelően tevékenykedik.

Tárgyi feltételek

Bölcsődénk a falu központi helyének közelségében, a mini bölcsődei ellátás funkcióinak megfelelően átalakított épületben, a többcélú óvoda-bölcsőde intézmény kihelyezett telephelyén működik.

Az épületben 1 csoportszoba és az előírtaknak megfelelően a szükséges kiszolgáló helyiségek találhatóak meg.

A csoportszoba padozata könnyen tisztántartható és fertőtleníthető. A nagyobb ablakfelületeken lehetővé válik a napfény és a friss levegő beáramlása.

A bölcsődei helyiségek berendezésénél igyekeztünk az esztétikus, minél több természetes anyag használatának alkalmazását, elhelyezését, a gyermekek számára megfelelő és elegendő mozgástér biztosítását figyelembe véve.

A csoportszoba berendezése az előírásoknak megfelelően és a gyermekek életkori sajátosságainak és igényeiknek megfelelően került kialakításra. A berendezési tárgyak és a játékszerek megválasztásánál igyekeztünk a természetes anyagokat előtérbe helyezni.

A csoportszobában a játékszerek elhelyezése, a gyermekek számára könnyen hozzáférhető nyitott polcokon, tárolóedényekben történik. A szoros felügyeletet igénylő játékokat a nevelő által elérhető polcon tároljuk. A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat vettünk figyelembe.

Lényeges a pihenősarok kialakítása. Előfordul, hogy egy-egy gyermek elfárad a játékban, vagy csendre, egyedüllétre vágyik, esetleg a közérzete nem jó, és ezért szeretne lepihenni. A hangulatos, puha párnák, szőnyegek, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak.

Az átadó/gyermeköltöző/ külön helyiségben, a gyermekfürdő mellett található. Itt a gyermekek ruhái, váltócipőit külön jellel ellátott helyen vannak. Ebben a helyiségben kerül elhelyezésre a faliújság, amely a szülők folyamatos tájékoztatásának eszköze.

A mosdóban a gyerekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermekek méretéhez és fejlettségéhez adottak.

Bölcsődénk egyéb helyiségei és berendezési tárgyai az előírt szabályoknak megfelelően kialakítva teszik lehetővé a mini bölcsődei ellátást.

A terasz és az udvar kialakítása szintén az előírtakban foglaltak alapján történt.

A szülőkkel való kapcsolattartás keretében a szülőcsoportos beszélgetéseket, szülői értekezleteket a csoportszobában tartjuk.

Dokumentáció a mini bölcsődében

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és a következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentációk részletes leírását a Bölcsődei Ügyviteli-iratkezelési szabályzat tartalmazza. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat mindenkor figyelembe kell venni.

A dokumentáció formái:

- gyermek felvételével kapcsolatos dokumentáció
- adatszolgáltatással kapcsolatos dokumentáció
- a gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció
- egyéb dokumentáció

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- tárgyyszerűség/objektivitás/
- validitás/ a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használva vannak/
- hitelesség
- árnyaltság
- rendszeresség ill. folyamatosság

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció:

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja: a gyermek egészségügyi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum /1 éves korig havonta, később negyedévente vezetve/. Kiegészíti a fejlődési lap.
- Fejlődési napló: a kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon/ 1 éves korig havonta, később negyedévente vezetve/.
- Üzenőfüzet: feladata a szülők és a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása.

Tartalmazza:

- a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit
- gyógyszer- és ételérzékenységet

- napi rendkívüli eseményeket/ baleset, megbetegedés, új viselkedésforma megjelenése/
- Fejlődési táblázat
- Csoportnapló: tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról.
Tartalmazza:
  - hiányzók nevét
  - napi étrendet
  - aktuális eseményeket a gyermekcsoportban
  - egyéb a csoport életét befolyásoló történéseket
- Napi jelenléti kimutatás a gyermekekről
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb vizsgálatokhoz
- Szülői értekezlet dokumentálása/jegyzőkönyv/
- Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések/jegyzőkönyv/

Bölcsődénk nevelő-gondozó munkájának nyomon követése érdekében elkészítjük az adott év feladatait tartalmazó munkatervet. Az éves munkaterv havi bontásban kidolgozva, a feladatok rögzítése mellett tartalmazza az ellenőrzési feladatokat, kapcsolattartási formákat, továbbképzések ütemezését.

A heti terv a napi kezdeményezések témakörök szerinti rögzítését tartalmazza, a következőkből összeállítva:

- zenei nevelés, éneklés, zenehallgatás, tánc
- anyanyelvi nevelés, mese, vers, mondókázás
- alkotó játék, gyurmázás, festés, nyomdázás, ragasztás
- játékos mozgás
- gyümölcsnap, egyéb tevékenység

A bölcsőde kapcsolatai

Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A nevelés-gondozás összhangja és a partneri kapcsolat alakítása a szülők és a kisgyermeknevelő között elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos beszélgetések és megfigyelések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában választhatjuk meg azokat a lehetőségeket és módszereket, melyekkel erősíthetjük a családok működését.

A kapcsolatépítés, a korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételtű/de nem bizalmaskodó/, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő segítségével állítható össze a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kérjük.

Kapcsolat társintézményekkel, szakemberekkel

A törvényi előírások értelmében a gyermeki jogok védelme a gyermekek ellátását biztosító minden személyre kötelezettséget ró. Ennek értelmében a mini bölcsőde minden dolgozójának feladata és kötelezettsége a gyermekek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, elősegítése, s amennyiben e téren veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében történő beavatkozás.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatot kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek:

- Védőnői Szolgálat
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat
- Gyermekjóléti és Családsegítő Központ
- Gyámhatóság
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Tanulási képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

A bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermekjóléti szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolatot alakítunk ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a többi társintézmény szakembereivel. Felismerjük a testi,

lelki, fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztetettséget jelentjük. Szükség esetén esetmegbeszélésen veszünk részt.

Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre, feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában:

A gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik. A bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása
- prevenciós megoldások, javaslatok
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben
- együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, a szakemberekkel, jó szakmai kapcsolat a védőnőkkel, Pedagógiai Szakszolgálattal
- veszélyeztettség esetén a jelzőrendszer működtetése, jelzés a Gyermekjóléti Központ felé
- évente beszámoló gyermekvédelmi feladatokról

Az óvoda és a mini bölcsőde kapcsolata

A többcélú intézmény székhelyén működő óvoda és az intézmény telephelyén működő mini bölcsőde, mint önálló szakmai intézményegység között fontos olyan tartalmás, belső kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet zökkenő mentesebbé válását.

A Gombai Néphagyományőrző Mester Óvoda, a telephelyén működő mini bölcsődével folyamatos szakmai kapcsolatot tart fenn. Nyitott, lehetőség illetve igény szerint a bölcsődénkbe járó gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő módon való részvételére a különböző jeles napokon, ünnepnapokon.

Az óvoda segíti, az óvoda és bölcsőde közötti átmenet megkönnyítését, a gyermekek számára szervezett játszó délelőttökkel illetve a szülők számára szervezett nyitott napokkal, tájékoztatókkal.

Az óvoda-bölcsőde, mint többcélú intézmény, szervezeti és működési feltételeit a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde Szervezeti Működési Szabályzata tartalmazza.

A bölcsőde és a közművelődési intézmények kapcsolata

A községi könyvtár könyvtárányát a bölcsőde dolgozói felhasználják munkájuk során a gyermekek ismereteinek fejlesztése, bővítése érdekében.

A Civil Ház - IKSZT és a bölcsőde kapcsolata a kölcsönös együttműködésen alapszik. Lehetőség szerint részt veszünk a Civil Ház - IKSZT bölcsődéseknek javasolt programjain.

A bölcsőde egyéb kapcsolatai

A bölcsőde kapcsolatot tart fenn a Gombai Református Egyházközösséggel, a Katolikus Egyházzal, lehetőség szerint szemlélődő látogatást teszünk a gyermekekkel a helyi templomokban. A helyi hagyományőrző egyesülettel is jó kapcsolat ápolására törekszünk.

AZ ÜNNEPEK

Bölcsődénk környezeti adottságaiból és a hitvallásunk tartalmából fakad, hogy a bölcsődei életünket a fennmaradó hagyományok és a népszokásőrző és természetóvó jeles napok lehetőségeink szerinti megszervezésével gazdagítjuk. Egy-egy eseményt mindig izgalmas készülődés előz meg. Ez az ünnepre hangoló, örömteli közös tevékenykedés a kisgyermek szociális viselkedésére maradandó hatást gyakorol.

Bölcsődénk ünnepi és jeles napjai

Az évről- évre visszatérő hagyományok biztosságot, megnyugtató eligazodást jelentenek a gyermekek életében, erősítik a valahová tartozás érzését.

Bölcsődénkben a természetóvó jeles napok ünneplését a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítva különösen fontosnak tartjuk. A kisgyermek az érzelmein át ismerkedik az élővilággal. A madarak, a fák, a Föld számára „társ”. Természetes, a folyamatos gondozáson, törődésen túl az „ünneplésük”.

Bölcsődei megemlékezés/ a csoport adott életkora szerint/:

Március 15.

Népszokásőrző, hagyományápoló jeles napok:

Szüreti felvonulás: az óvodások szüreti felvonulásának szemlélődő megtekintése, a bölcsődei csoport aktuális összetételének figyelembe vételével, a felvonulásba és a játékba való bekapcsolódás.

Márton nap: az óvoda udvarán lévő libák megtekintése, tulajdonságaik, viselkedésük megfigyelése.

Mikulás: Mikulás napjának közös szervezése az óvodával, a bölcsődés gyermekekkel Mikulásváró nap szervezése. Házhoz jön a Mikulás, ajándékot oszt a gyermekeknek.

Karácsony: mézecska sütemény készítés, süteményszaggatás, karácsonyfa állítás, gondoskodunk a meghitt ünnepi hangulatról.

Betlehemezés: Az óvoda udvarára szervezett élő Betlehem megtekintése, az élő bárányok megtekintése és megfigyelése.

Farsang: a gyerekek és a bölcsődei dolgozók jelmezbe öltözhetnek, mulatozunk, táncos, játékos bölcsődei, farsangi mulatság szervezése.

Húsvét: a gyermekekkel húsvéti tojások festése, díszítése, az alkalomnak megfelelő alkotó tevékenységekkel színesítve. Húsvéti játékos tojáskeresés szervezése az udvaron.

Édesanyák ünnepnapja: az édesanyák méltó megünneplése, a módszerek kiválasztásánál figyelembe véve az aktuális gyermekcsoport életkori összetételét. Anyák napi foglalkoztató délutánon várjuk az anyukákat, nagymamákat. Énekelünk, mondókázunk.

Gyermeknap: a családokkal együtt szervezett vidám nap keretében, színes programokkal/zene, tánc, arcfestés stb./ egybekötött évzáró családi délután/nap.

Természetóvó jeles napok a bölcsődében:

Október 4. Az Állatok Világnapja

Március 22. A Víz Világnapja

Április 22. A Föld Világnapja

Május 10. Madarak és Fák Napja

Az adott gyermekcsoport összetétele alapján a csoport határozza meg:

A név- és születésnapok ünneplését

Az éves munkatervünket a lehetőségeinket figyelembe véve, az évszakokra bontva tervezzük meg. Az évszakokkal összefüggő természeti jelenségek, történések és az adott évszakhoz tartozó ünnepeink, jeles ünnepnapok köré építve. Kiegészítve a kapcsolódó kezdeményezett foglalkozásokkal és a szabad levegőn történő programokkal, tevékenységekkel. Mindezek mellett a környezetünk, bölcsődénk folyamatos, igényes dekorálására is hangsúlyt fektetünk.

Évszakokra bontva tervezzük meg az éves programunkat:

Ősz

- ismerkedés a természettel, környezettel, az őszi gyümölcsökkel, az őszi színekkel, az őszi termésekkel, őszi termések gyűjtése
- falevélgyűjtés, falevélpréselés, ujjfestés, falevélfestés az őszi színekkel

- szüreti felvonulás, gyümölcsök a csoportban
- Állatok Világnapjának ünneplése, séták a szabadban közben az állatok megfigyelése, lehetőség szerint állatokat tartó családokhoz ellátogatás, közben az állatok megfigyelése, Márton napi libák megtekintése az óvoda udvarán
- só-liszt gyurmadíszítés termésekkel, őszi gyümölcsök készítése gyurmából
- versek, mondókák kapcsolódása, mesék, az őszi hangulat megjelenítése a dekorációban a gyermekek alkotásait felhasználva

Tél

- várjuk a Mikulást, az alkalomnak megfelelő dekoráció készítése, versek, dalok kapcsolódása, ünnepvárás
- festés ujjal, ecsettel Mikulás zsákja, csizmája kifestése a gyermekekkel közösen
- Adventi készülődés, díszítés, ünnepvárás, ünnepi hangulat idézése illatos mécsesekkel, gyertyákkal, ünnepi zenehallgatással, az élő Betlehem, és a bárányok megtekintése az óvoda udvarán, templomlátogatás
- díszek készítése, mézeskalács süteményszaggatás, sütemények díszítése
- a télhez, ünnepekhez kapcsolódó énekek, versek, mondókák
- játék a havas kertben, séta a téli környezetben, ismerkedés a hóval hóember, hógolyó készítése stb.
- az évszakkal kapcsolatos dekoráció készítése, díszítés a gyermekek alkotásaival
- madarak megfigyelése, etetése, kapcsolódó rajzok színezése, festése
- készülődés a farsangra, papírhajtogatás, álarc-festés, színezés, ragasztás, dekorációkészítés, farsangi multság a kapcsolódó mondókákkal, énekekkel, tánccal
- gyümölcsök, zöldségek a csoportban

Tavaszi

- az ébredő természet köszöntése: ismerkedés a rügyező fákkal, tavaszi virágokkal, a tavaszi hangulat megjelenítése a dekorációban, az alkotó tevékenységekben, kapcsolódó mesék, dalok, mondókák, versek hallgatásával, megismertetésével
- virágok a csoportban, gyümölcsök, zöldségek a csoportban
- a Víz Világnapjának ünneplése, séta a közeli patakhoz, színezés, festés a víz megjelenítése az alkotásokon
- Húsvéti készülődés: tojásfestés, díszítés, papírlapon festés, ragasztás a gyermekekkel, ünnepvárás a kapcsolódó mondókákkal, versekkel, énekekkel, húsvéti tojáskeresés
- a Föld napjának ünneplése alkalmából virágok ültetése a családok bevonásával/szülők, nagyszülők/, a gyermekekkel közösen, virágok, növények locsolása a bölcsőde udvarán
- Madarak és Fák napjának ünneplése, séta és megfigyelés a természetben
- Anyák napi készülődés, ajándék készítése a gyermekekkel, díszítés, vers, ének

Nyár

- Gyermeknapi családi napra készülődés, dekoráció, mondókák, énekek, versek
- nyári játék a kertben, pancsolás, zöldségek, gyümölcsök a csoportban, vidám zenék

A BÖLCSŐDEI FELVÉTEL RENDJE

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként, a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, amely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket. Az óvodai nevelésre még nem érett gyermekek a 4. életévük betöltését követő augusztus 31.-éig maradhatnak a mini bölcsődében. Azok a gyermekek, akik a nevelési év folyamán augusztus 31.-éig betöltik a 3. életévüket, szeptember 1-étől tesznek eleget óvodai nevelési kötelezettségüknek.

A mini bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek számára is nyújtható ellátás. A sajátos nevelési, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult igényű gyermek annak az évnek augusztus 31. napjáig nevelhető a mini bölcsődében, amelyben a 6. életévét betölti.

A sajátos nevelési igényt, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra való jogosultságot a pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottsága állapítja meg, ennek alapján lesz jogosult a gyermek fejlesztésre, egyes szociális, gyermekvédelmi ellátások igénybevételére.

Sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén a mini bölcsőde köteles együttműködni a gyermek fejlesztését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan gyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. A gyermekvédelmi törvény általános rendelkezéseihez kapcsolódó szabály szerint, a felvételi eljárás során előnyben kell részesíteni:

- azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás
- a gyermekvédelmi törvény 42/A. § -a értelmében, azt a gyermeket, akinek szülője, vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll
- védelemben vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője által kötelezett szülő gyermekét/gyermekvédelmi törvény 68. §(3) bekezdés a) pont/

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a területi védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
- a szociális ill. családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményben javaslatot tehet a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődében történő korai fejlesztésére.

A Gyvt. 94. §(5) bekezdése alapján a települési önkormányzat által fenntartott bölcsőde ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében tartják fenn, vagy ha az önkormányzat az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára kiterjedően is.

Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.

Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A gyermek joga:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét, nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő díjat időben rendezze,

- az intézmény házirendjét betartsa.

Az intézmény közalkalmazotti körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kizáró tényezője.

Az intézmény dolgozóit panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó titoktartási szabályok szerint kezeltek.

Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti meg továbbá a várandós anyát, és a kisgyermeket nevelő anyát.

A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolhatja a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyermek érdekeit.

MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN, A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE

Minőségnek nevezzük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközpontúságot biztosítják.

Feladatok:

- a bölcsőde működését szabályozó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés
- az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja
- a szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, együttműködési formák keresése
- lehetőségek keresése a működés tárgyi feltételeinek javítására
- dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

A szülői elégedettség mérésére nyitottak vagyunk, szülői elégedettségi kérdőív lehetőségének formájában.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Jelen Bölcsődei nevelési-gondozási Szakmai program érvényességi ideje:

2019. január 1.- visszavonásig

A Program módosításai:

A program módosul, ha törvényi változás következik be.

A bölcsődei dolgozók szakmai indoka alapján.

A szülői igények alapján.

A módosítás igényét az intézmény vezetőjéhez írásban kell eljuttatni.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde Szakmai Programját:

Készítette: Dr. Darabosné Vancs Andrea

Véleményezte és Jóváhagyta: a Gombai Önkormányzat Képviselő Testülete

Elfogadta:

A publikálás formája:

A Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde honlapján.

A Bölcsődei Nevelés - Gondozás Programja megtalálható az intézményvezetőnél és mini bölcsőde telephelyén.

A programról tájékoztatást ad az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy.

MELLÉKLET

SZÜLŐI MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött

Egyrészről: A Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetője, Tóthné Szegedi Judit

Másrészről: .....szülő
.....nevű gyermekének bölcsődei elhelyezés tárgyában.

A szülő adatai:

A gyermek adatai:

TAJ szám: ..... TAJ szám: .....

Születési hely, idő: ..... Születési hely, idő: .....

Anyja neve: ..... Anyja neve: .....

Lakcím: ..... Lakcím: .....

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:.....

Az intézmény ellátás időtartama: határozott – határozatlan időre szól

A bölcsődébe a gyermek 20 hetes kortól 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus 31-ig gondozható.

Ha a gyermek a harmadik életévet betöltötte, de testileg vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődebe gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára a:

- Szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- Napi négyzeri étkezést,
- Fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- Egészségvédelmet, egészségnevelést, kulturhigiénés szokások segítségét,

- Állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmódot,
- Megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- Személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- Korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- Óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- A házirend megismertetését,
- Adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- Tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- Rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba,
- Szülői értekezlet, egyéni beszélgetést,
- Tájékoztatók, étrendek megismertetése,
- Gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

A kormány 328/2011. (XII.29) Kormányrendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szól. E rendelet alapján az intézmény térítési díjat szedhet a bölcsődés korú gyermekek ellátásáért.

Az intézményi térítési díj összege: .....Ft.

A személyi térítési díj összege: .....Ft.

A személyi térítési díjat minden hónap ..... napjáig kell befizetni.

Az intézményi étkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

Az intézményi étkezési díj összege: .....Ft.

A személyi étkezési díj összege: .....Ft.

A bölcsődei étkeztetés díját minden hónap ..... napjáig be kell fizetni.

A fizetésre kötelezett:

Neve: .....

Címe: .....

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás: Gyvt. 43 §

1)

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a 36. § (2) bekezdésben meghatározott időpontban,
- b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a 41. § (2) bekezdésében meghatározott időpontban,
- c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

c/a) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig,

c/b) ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

2) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

3) A bölcsőde orvosa a (2) bekezdés szerinti szakvélemény kialakítása előtt más szakember (gyógypedagógus, pszichológus, kisgyermeknevelő stb.) véleményét is kikéri.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- A bölcsődei házirendet betartja,
- Együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- A megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődevezetőhöz fordulhat,
- az ellátást igénybevevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzathoz fordulhat,
- Panaszkezelés módja a Gyvt. 36.§ (1) alapján.

Alulírott aláírással igazolom, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdése értelmében a tájékoztatási kötelezettségének az ellátást nyújtó intézmény eleget tett.

Gomba, ... év .....hó .....nap

.....

Szülő

.....

Intézményvezető

HÁZIREND

Kedves Szülők!

Kérjük, olvassák el a bölcsőde házirendjét és mindannyiunk érdekében a dokumentumban foglaltakat, szíveskedjenek betartani!

Elérhetőségek:

Az intézmény neve: Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 2217 Gomba, Bajcsy-Zsilinszky utca 6.

A Mini Bölcsőde Telephelye: 2217 Gomba, Bajcsy-Zsilinszky utca 20.

Az intézmény telefonszáma: 06/29-433-783

Az intézmény e-mail címe: ovoda@gomba.hu

A mini bölcsőde telefonszáma:

A mini bölcsőde e-mail címe:

A mini bölcsőde telefonszáma:

Intézményvezető: Tóthné Szegedi Judit

A házirend hatálya:

- A házirend a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde kihelyezett telephelyén működő, Mini Bölcsődébe járó gyermekekre, a gyermekek szüleikre /hozzátartozóikra/, a bölcsőde dolgozóira vonatkozik.
- A házirend célja a különböző szabályokban megfogalmazott jogok, kötelességek érvényesülésének helyi gyakorlata, az intézmény saját működésének belső szabályzója.
- A házirendet az intézmény kisgyermeknevelője fogadja el, mely a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A házirend pontjai:

A bölcsőde hétfőtől péntekig reggel 7³⁰-16³⁰-ig tart nyitva. Kérjük, hogy a gyermekekkel lehetőleg 8¹⁵-ig érkezzenek meg. A 8¹⁵-8⁴⁵ közötti reggelizést kérjük, ne zavarják meg, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. Reggelente a szülő mossa meg a gyermek kezét, váltsa át a kinti cipőt bentire, és úgy kísérelje be a csoportba.

A bölcsődéből a gyermeket csak szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 év alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.

A szülő a beszoktatási időn túl a csoportszobában nem tartózkodhat. A belépés, csak váltócipőben lehetséges.

Távozáskor, miután a gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermeke iránt.**

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön, jellel ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat (váltóruha, váltócipő) tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve **a gyermekén lévő ékszerért, vagy hozott tárgyakért felelősséget nem tudunk vállalni. Az öltözőszekrényben élelmiszer nem tárolható!**

A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség érdekében lázas (37,5 C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. A gyermek gyógyszer és ételérzékenységről a szülő tájékoztassa a bölcsődét, a kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni. A bölcsődét rendszeresen látogatja a körzeti védőnő.

Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a **pontos cím és telefonszám.** Kérjük, ilyen esetben minél előbb gondoskodjon a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

Gyógyszert a szülő a kisgyermeknevelőnek nem adhat át gyermeke gyógykezelésére (kivétel, egyes nem fertőző betegségben szenvedő gyermeknek, ha szükséges, az orvosa által előírt gyógyszert beadhatják a bölcsődében).

Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, **a távolmaradást reggel 8⁰⁰ óráig jelezze** személyesen vagy telefonon.

Betegség után a gyermek csak orvosi igazolással járhat ismét közösségbe. A szülő az igazolást köteles a kisgyermeknevelőnek a bölcsődébe érkezéskor átadni.

A család, és a bölcsőde kapcsolatainak erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a **kisgyermeknevelő- szülő találkozásaira**, az üzenő füzetben keresztül történő információ cserére, szülői csoportos beszélgetésekre, szülői értekezletre, család bevonásával szervezett programokra. Az aktuális, intézményt és minden családot érintő információ az átadóban elhelyezett faliújságon kerül kiírásra.

Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségügyi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a **dohányzás szigorúan tilos!**

A bölcsőde udvarára kerékpárt behozni, vagy az udvar területén tárolni **balesetveszélyes, és tilos! Állatot (kutyát, macskát) szintén tilos behozni!**

A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni, más helyiségekbe betolni vagy bevinni tilos!

A bölcsőde a törvény által biztosított ünnepnapokon zárva tart. A nyári, és téli leállásokat az intézményvezetővel előzetes egyeztetés után a fenntartó engedélyezi.

Az ellátás körülményeit érintő kifogások, vagy egyéb sérelem esetén a szülő panasszal élhet az intézmény vezetőjénél. Amennyiben a probléma a családok egy csoportját közösen érinti, úgy a bölcsődének kötelessége az érintett családokkal a témát rendezni, megbeszélni.

Az intézményvezető az **önkéntesen** igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás **megszüntetését, a megszüntetés kezdeményezését** a Gyvt. 37/A. § (3) és (4) bekezdése tartalmazza. A **panasszal élés** és a kivizsgálás lehetőségeit a Gyvt. 36 § - a és a Gyvt. 36 § (2) bekezdése tartalmazza.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a nevelési év végén a gyermek betöltötte a 3. életévét, óvodaéretté válik,
- a gyermeket gondozó szülő kéri az elhelyezés megszűnését
- a gyermek orvosi szakvélemény szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható

Záró rendelkezések:

A házirend érvényességéhez a Képviselőtestület jóváhagyása szükséges. A házirendet a Képviselőtestület jóváhagyta, hatálybalépésének időpontja: 2019. 01. 01.

Hozzáférhető helyen a szülők és a dolgozók részére kifüggesztésre kerül.

A házirend tervezetét az intézményvezető készíti el. Az érvényben lévő házirend szakmai indokok alapján módosulhat.

A házirend betartását köszönjük!

Dátum:

Aláírások: